

Articulus mortis. Baptismus.

Articulus mortis quis sit & quō aliq̄s absolue
dus est in articulo mortis ab oibus casib⁹ q̄n/
tūcūq; grauib⁹ & ab oī excoīcatōe p̄ quelibet sa/
cerdotem quere infra de maiori excoīcatōe.

B XI

Vm sine cōtēptu fore cōstet religiōis
.i. articulo necitat⁹ .i. spūs. s. scz l' p̄ritio

De baptismo.

Qū necē subest in adult⁹ flamē adimplet
scz p̄ aquā scz p̄ xpo

Hec br̄s r̄ho. &
petrus d̄ palud.

Ipm̄ baptismū vel sanguis sponte sacratus
scz vir v̄l m̄lier aut infidelis

Sexus aut cultus cuiuslibet om̄is homo sit
.i. talit̄ q̄ post illd̄ baptismū rebaptisari non
oporeat .i. i necitate mortis v̄l alias

In necessitate q̄/
libz baptisare de
p̄t nec post reba/
ptisabitur.

Baptisare p̄t vere. poscente necesse
.i. baptisare

Ecclie formā seruans si tingere tendit
.i. extra necitatē mortis

De materia ba/
ptismi.

Debitus est alias baptisans ip̄e sacerdos
scz aqua

De fit aqua solū baptismus mixta v̄l extet
scz aliqd̄ scz aque

Dum magis extet aq̄ mirtū sua v̄l sp̄s sit
s̄c̄ alias peccaret nihilomin⁹
baptismus valeret

Corā pb̄o baptismū clericus haud det
s̄c̄ det baptismū .i. clīco scz p̄ntē

Nec p̄ntē viro m̄lier. laic⁹ neq; clero
scz mortis v̄l alias

Quēq; baptiset puta q̄n necē requirat
.i. cleric⁹

Nemo rebaptiset clerus laicus v̄e sacerdos

Hocq; scient̄ agens p̄ leges decapitetur
.i. ius canonicū s̄c̄ punit

Sz grauit̄ canon tales punit. qz scient̄
scz baptismū

Aut ignoranter itez q̄ suscipit illum
scz q̄ sic bis baptisat⁹ .i. p̄dicat⁹

Sive ratū tenet hoc baptisat⁹ memoratus

B 3

Null⁹ rebaptisa
re dz aliquē q̄ ri/
te qus baptisat⁹
fuit. nec q̄ scit se
rite baptizarum
itez se baptisari
pmittet.

De Baptismo.

B.^{s. sol^o} .i. dispensauerit
L. Papa nisi dederit ordo nullus sibi detur
^{s^o aliquē} .i. cleric^o .i. de iure

Atq; rebaptisans clericus deponitur ipse

^{.i. aliquē bis baptisante vitz in necitate} .i. excoicabit
^{.i. cū grani pena}

De Baptismo
dubio.

Cringes sb. 27. .i. ba
ptisat vitz si es ba
ptisatus ego te n̄ ba
ptiso S; si nō es ba
ptisat^o ego te bapti
so in noie. p. 2 fi. 2 ff.

Sed laicum pena grauiori ius maledicet

C.^{.i. baptisatū} s^o esse
unctū quem dnbitas tinges sub additione
^{.i. extra necitate mortis}

Cum baptisandus venit absq; necē iudus
^{.i. iude^o vl' ali^o} .i. expectabit

Quibus hic octo cathesizadus remanebit

Beneficiū quō symoniace acquirēt **N**.^o .i. d. Symo
nia **I**te **N**.^o plura post **V**igamiā psalce **I**te quō
aliquē aliq; ē ipso iure suspēsus a **B**eneficio **N**.^o .i. de
Suspensione. **I**te quō in certis casibus aliq; plu
ra **B**eneficia retinere p̄t **N**.^o de prate pape.

Item quō **B**eneficiat^o tenet ad horas canonicas.
N.^o .i. de horis canonicis.

Beneficioz Aliud dicitur religiosum. aliud seclare **R**eligiosū
aliud simplex vt **C**anonicat^o seclaris Aliud duplex vt ab
bacia porat^o vl' aliud h̄is iurisditioez. **S**eclare aliud summuz
vt papat^o Aliud mar^o vt epat^o. Aliud mediocrescu duplex vt
dignitas seu psonat^o. vl' aliud h̄is curā aiaz. Aliud minus seu
simplex vt canonia. capellania. aduocatozia 2 h̄mōi. Aliud dicitur
qđ nō h̄z admīstratōez. 2 isto mō dicitur large **B**eneficiū. 2 ē qñ qđ
h̄z **B**eneficiū nō intitulatū vt s̄z **C**apellani ad nutū amouibiles

Sz qñ h̄nt i titulū aliqđ **B**eneficiū cui ē assignata aliqđ dos q̄ntū
cūq; ē simplex **B**eneficiū. dicitur h̄z **B**eneficiū cū admīstratōe fm **B**e.
mi. i. c. d. offi. or. li. vi. **C** **I**te fm **P**a. i. c. dilecto d. p̄ben. **S**i
p̄bēda ē ānexa iuri canonicie p̄im ē sp̄uale 2 p̄im tpale **S**i nō
non est annexa canonicie vtputa quia in ecclia non sunt p̄ben/
de destincere s̄ oīa cōia. 2 p̄ caplm assignat isti vnū p̄diū in pre
benda 2 alteri aliud vel quid s̄ile. vel etiam si sint distincere. cū
non sunt canonicatib; annexe. quia non est tibi numer^o canoni
coz tunc est mere tpale 2 p̄t p̄cedi etiā laico ad ipius sustentat
tōem **C** **I**tem **A**ltaria que dantur in titulum perpetuū dicun
tur beneficia. 2 appellatione officij talia altaria intelligunt fm
glo. in de. ij. d. dect. **B**er. in. c. 2. de p̄ces. p̄ben. **S**ecus si non
dantur in titulum quia sic beneficia non dicuntur p̄p̄te.

De Beneficijs. De Bello.

B stipendio p̄bende sunt ordinate vt ministrantib⁹ in eis des̄.
Est et̄ diminutio diuini cult⁹: vñ vnus loco pluriū p̄stituit̄
Est et̄ ineq̄litas vñ vn⁹ h̄z mltra bñficia z al⁹ nō p̄t h̄z vnū
Cōtinet z aliquid defraudatōez volūtatiū testatorū q̄ vt cert⁹ nu-
 mer⁹ fuentium deputaret talia p̄ulerūt z mltra alia. **E**t nisi
 aliqua circūstātia supueniat q̄ remoueat totalit̄ inordinatiōem
 ei⁹ nunq̄ erit sine pctō. **A**duertendū tñ fm̄ Goff. q̄ ē triplex
 circūstātia q̄ p̄t remouere talē inordinatiōem ita q̄ disp̄satiō
 sit l̄tima z tur⁹ dispensat⁹. **P**rima ē necessitas puta qz plures
 non inueniunt idonei. **S**ecda ē vtilitas ecclīaz z eoz q̄b p̄sūt
Tercia p̄rogatiua meritorū. nec valet p̄suetudo fm̄ pa. in d.
 c. dudū. **E**t iura sine glose que dicūt valē **I**ntellige dū assunt
 tres immediate p̄dicte circūstātie vñ vna eaz puta. qz pl⁹ va-
 let absens q̄ al⁹ p̄s vñ p̄ potētia retinēdi plura bñficia sim-
 plicia: h̄ non vt fruct⁹ lucrifaciat sibi ad vtilitatē p̄uarā. vñ ad
 augendū p̄mōniū. vel vt laici⁹ viuāt. vñ vt facili⁹ ad ep̄atū
 vñ maiorē dignitatē possit ascēdē qz cū tali int̄tōe et̄ vnū bñ-
 ficiū h̄z de se ē inordinatū. qz ē h̄ oēm rōez vt in. c. ratio nulla.
 cū ibidē notat⁹ de p̄bē. z est h̄ op⁹ p̄terat⁹ xvi. q. i. c. si **I**te
 bñs bñficiū in cōmēda tenet̄ p̄uare ecclīaz in statu suo nec p̄t
 aliqd. de statu ecclīe minūere h̄ de sup̄fluo p̄t sibi p̄uidere al⁹s
 non. **H**ec pa. in. c. de monachis de p̄ben. **N**otandū q̄ **C**om-
 menda d̄z custodia ecclīe alicui cōmissa. **I**te fruct⁹ bñficiū
 vacant⁹ sunt f̄uādi successorī vñ in vtilitatē ecclīe exp̄dēdi. al⁹s
 q̄ faciētes si sunt capitula. **C**ōuent⁹. collegia vñ singule p̄-
 sone in cathedralib⁹ ecclīis z regularib⁹ vñ collegiat⁹ s̄z suspē-
 si ip̄o facto a bñficio z officio donec plene restituerit̄ q̄cqd p̄ces
 perint. non obstātib⁹ p̄uilegijs vñ p̄suetudinib⁹ vñ statut⁹. et̄
 iuramēto vñ sedis ap̄lice auctoritate firmat⁹. c. qz sepe de elec-
 ti. vi. **I**te iniuste possidentes bñficia ecclīastica tenent̄ resi-
 gnare in man⁹ illi⁹ q̄ p̄t recipere resignatiōem. vñ si essent in arti-
 culo mortis alicui alteri recipienti eam nōie illi⁹ cui est faciēda
 scdm̄ Inno. **E**tiaz tenet̄ fruct⁹ p̄ceptos restituere. de renū. c.
 post transitōem s̄ rursus.

Quoniam in iustum dū vis accedere bellū
.i. obediētiā dato
Aut iustum. peccas p̄gens dñi sine iussu

Subditus a dño cōpulsus visere bellum
.i. intrare
.i. sine pctō nec restitu-
 ere tenetur

Ignorans iustū dubitans accedere posset
scz intrāri bellū

Iniustū constās prozsus non p̄gere debet

Quinq; requirunt vt bellum sit iustū. yā? Bellum iustū
cant anim⁹ psonaue causa. Principis autē res quoq; p q̄b
extat (Persona) scz secularis n̄ ecclīastica (Causa) scz vt pp̄
necessitatē z vt pap habeat pugnet (Anim⁹) scz vt non fiat ex
odio. inuidia. vltione vel cupiditate. s; ppter caritatem. iustici
am z obedientiā (Auctoritas) scz ecclīe vel p̄ncipis (Res). i.
vt sit. p reb; repetendis vel p defensiōe patrie. Quāuis igitur
vt d̄r wil. in glo. bellū sit iustū in q̄tuor; p̄mis. si tū res subit
quia p reb; repetendis factū est non tenet qui monit bellū re/
sistere qd̄ ibi cepit. nisi cepit vel d̄nificauerit aduersariū suū
vltra q̄s abundat ille de suo iniuste aut ille aduersari⁹ suus d̄n
nificauerat eum. z hoc sic dico s̄m iudiciū fori penitēcialis.

.i. in castellās .s. ecclīa

Eccliam vallās pugnans ab ea fugit hostes

.s. impugnās .s. ecclīa

Aut iustos hostes: nō defendet in illa

.s. eccliam .i. in castellā do

Hanc quia vallando pugnās ab ea violauit

.i. cū ca vicualia .s. impugnā di hostes q̄scūq;

Sic cūctos victus ibi latos hac ratione

.i. non peccāt

Iusti si rapiant hostes. peccare negant

.i. in castellaras .i. incendens

In bello iusto nō vallatas quis adurens

.i. emendare tenet

Ecclias ipas exposito. sibi reddet

.i. ecclias .s. i bello iusto .i. de iure nō tenet

Vallatas vrēs z casu restituat nil

.s. in bello iusto .s. ecclīis .i. p rapinā sublata

Raptores reddēt ab eis p singlā capta

.i. auroitate .s. spoliare ecclias .s. ep̄i l' supioris eius d̄e

Aiditione sit hoc plati spūalis

.i. ab ecclīis .i. vicualia .s. i bello iusto sine pctō

His hostes iusti victū deferre valebunt

In bello licito nulli spoliēt amici

Aut qui nil nocuit vt subdita gens miserorū

.i. aliqd̄ .s. in p̄tia

In bello iusto rapiēs quid cleric⁹ illic

.i. iuste .s. n̄ cleric⁹ .s. cleric⁹

Reddere post dz nisi sic bellās daret illi

Antonin⁹ 2° pte 3^e
pt̄ ti. 25. c. xi. circa fi
nē d̄r q̄ i bello iusto
villā l' cast̄r icēdēs s̄
ibi ecclīa icāte p̄bu
raf z ē molestū ei nō
ē excōicat⁹ h̄ d̄anum
restituet.

(Et cān). i. q̄n iuste
hostes suoz aduersa
rioz machinas incē/
dūt. z post ecclīa tali
igne icēdebat. z q̄s
opib; rei licite.

Nota si h̄rū fiat
i iusto bello videtur
impū z inhonestū.

De Bello. De Bigamia.

B Clericus in bello licito nullum p̄imendo
.i. in bello

Nec mutilās aliquē nec mortis causa reptus
.i. irregularis s̄ est

Non ē infamis tñ illicitum subeuntī
s̄ aliq̄s i bello iusto

Ordo nec detur. p̄ eū licet haud perimatur
s̄ z iduce alios sine irregu-
laritate

Clericus ad bellū iustū disponere posset

Cum liceat nulli temptare deū. phibetur
.i. tā late q̄ eccl̄asticz .i. auroratē .i. dare

De duello.

In omnibus ex iure dicitōem ferre duell
.i. necitatis .i. patrie

Causa quacūq; v̄l cōsuetudine stante
.i. in duello pugnātibz

His dans auxiliū seu consiliūq; fauorē
.i. duellātibz .i. sac̄dos

Illis z flamē bñdicens ip̄e duello
.i. post .i. aliq̄ duellātibz .i. irregulares .i. aliq̄ duellātibz

Deciso quoq; sunt irreg. seu mutilato

In sequētibz patēt octo mōi bigamie p̄ q̄s aliq̄s
.i. p̄ binas bñdictōes aut plures .i. marit̄atē

.i. nuptias aut m̄rimo^m

Prim^o modus.

Multiplicādo thoz corēs his mox biga^o fit
.i. ābas v̄roēs v̄l plures suc. s̄ z alterā an̄ ba-
cessue v̄l simul p̄rimum

Aut capit has ante baptismū v̄l reliquaz post
s̄ p̄us .i. rite z l̄ime

Sec^ondus modus.

Aut vnā iure capias aliam quoq; facto
.i. successiue .i. p̄mā z sedam

(facto). i. in aliq̄ ca-
su iure phibito. v̄l
pura qz p̄sanguinei
v̄l affines ex̄ntes. et
sic de alijs phibitis
in iure.

Tpe diuerso noscens carnalif ip̄as
s̄ sumas .i. in cāu iure phibito s̄ aliā
.i. vnā

Tertius modus

Aut ambas facto sil. aut de iure v̄l facto
.i. s̄nas in m̄rimo^o

Quart^o modus

Prefatas carne si noueris. aut viduā que
.i. in m̄rimo^o .i. cognita

Cognita sit de te. mare detur p̄ata priorē

De Bigamia.

L Teq; sciente nō si rupte nupseris vnq;
.i. carnaliter

Quā post cogscēs bigamus tu verus haberis
.i. vxore .i. adulterā .i. sine dubio

L Sic coiens ppria quā mechā rite sciebas
.i. dispēlac pē f3. b. tho. z Jo. an. z pe. v pal.
.i. difficult. f. bigamis singul. p ordib; suscipiēdis

Dispensat q̄uit cum dictis papa nec alter
.i. subdyaconatu dyaconatu pbratu
s^e bigam^o ē .i. corrupte mltiē .i. nubēs corrupte

Ordine quis sacro rupte nubēs. ve pfessus
s^e bigam^o fit .i. full' dicitōis

L Nubens ancille seu cum vili muliere

Vt ioculatrice vl' que spectacula seruat
.i. aliq; p dictaz quā nouer; carnalit

Quāuis sit vgo pelleris ab ordine sacro
.i. solo v3. 28. d. Si q̄s viduā

Presul in hoc cāu dispēfat iure docēte
.i. cūcti sup dicti s^e nō obstāre p̄suetudine sub
pena excoīcatōis extra co. al
tercatōis li. vi.

L Tonsurā bigami phibent radere iure
.i. seclari v3 pp̄ f carōez qz xps sibi eccliaz tan
q̄ vnica spōsaz desposauit quā vni
cū z vez m̄mōniū f cat

Aq; foro. secl. p̄sus redduntur in omni
.i. m̄lertib; siue maritat; vl' als corrupt; vl' nō corrupt; s^e ex f
.i. extra m̄mōniū

Qum mult; fornicās nec bigamus reputat
.i. f. q̄s tāq; vxores p̄guit

Sed multis coiens sub coniugio bigamus fit
.i. iure d bigāia

Sic modos alios bigamie respice supra

Dubit de facto cui nubens iure vetante
.i. alicui

Coefacto) id est in cāu iure phibito vt contrahētes in gradu
consanguinitatis phibito. vl' affinitatis vl' in sp̄ali cognati
one. z c̄is. castib; legitime phibit;.

De blasphemjs.

B XIII
Quint^o modus

Sept^o modus.

Septim^o mod^o.

Octauus mod^o:

Null^o fit bigā^o
p̄scēs plures vxores
alioz viroz extra ma
trimo^m aut als m̄lie
res. f. solū in m̄mō
nio p̄stitur^o fit biga
m^o diuerf^o mōis sup
dictis.

Quid sit d' facto
p̄trahere.

Blasphie. Capso. caren. Ca? epō rē. Cleric?

Q **B**laspheumus in deū vel in sanctos eius quo/
modo punit **R**. in peccato Ire. Item pleni?
in pyfano de Maledictione.

Ampfores quō peccāt **R**. post finem
de vsuris **¶** **L**arena quid sit **R**. .j. de in
dulgētijs. 7 septena 7 quadragena. sibr
ibidem. **¶** **C**ensure epōz Colonien. ex statutis
eoz collecte patent post finē libri. pfaice:

¶ **C**lamdestinū matrimoniū vide. .j. de impe/
dimento ligatōis 7 d legitimis filijs. **¶** **I**te quō
clamdestinū cōtrahētes sunt in pluribus dyo
cesib? excōicati vide infra de casibus epī de cō
suetudine ibidē pfaice. **¶** **C**asus epī de iure 7 de
approbata cōsuetudine 7 de cōi consuetudine
cuiuslibet dyocesib? **R**. .j. de Epō:

De clericis.

Cleric? pdit p/
uilegium cleri/
cale in duobus

Deposita veste iā clericus arma resumens
¶ **T**er post admonitus nec sic hāc ipē reponat

¶ **E**x hoc amittit insignia tradita clero

¶ **H**ec etiam pdit q̄uis hic non moneatur

¶ **D**ū putatizannis p eum patrata notatur

¶ **C**lericus infamis licet est vel sit maledictus

¶ **A**ut sit depositus vel suspensus neq; pdit

¶ **C**leri fulgozem uisi dum solenniter extat

¶ **O**rdine p̄uatus.

¶ **S**ensus dictoz p̄suū est q; clericis vel ordinat? p̄dictis
censuris grauat?. vel aliqua illaz non pdit p̄uilegiū clericale.

¶ **D**e Cōione digna **R**. infra Eucaristia.

¶ **S**it simplex humilis cōfessio pura fidelis

¶ **A**tq; frequens nuda discreta libēs verecūda

**Nota. i. p̄ditio/
nes q̄s p̄fitendo
q̄s p̄seruare debz**